

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی - درمانی استان اردبیل

پایان نامه

جهت دریافت درجهٔ دکترای پزشکی

موضوع:

بررسی بیماران بستری با اجسام خارجی در مجرای تنفسی و مری

در بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل در سال ۱۳۷۵

استاد راهنما:

دکتر محمد باقر ستوده

نگارش:

خلیل گلستانی

سال تحصیلی: ۱۳۷۶-۷۷

شماره پایان نامه:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به استاد محترم جناب آقای
دکتر محمد باقر ستوده

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

تقدیم به همسر و فرزند دلبند

تقدیم به برادران عزیزم
دکتر یحیی گلستانی و یوسف گلستانی

الحمد لله رب العالمين

تقدیر و تشکر

شکر و سپاس بی پایان خدائی راست که خالت هرچه هست اوست و هرچه حمد و شناست بر او .

سر سجده بر آستان او می نهیم و از او توان می خواهیم تا همواره در راهش پابرجا بمانیم

سپاس فراوان خدائی را که توان نوشتمنان داد و نعمت اندیشیدنمان ارزانی کرد .

در اینجا بر خود واجب میدانم که مراتب تشکر و قدر دانی را از زحمات بیدربیغ و راهنمائی های

مفید استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمد باقر ستوده ابراز دارم و از درگاه حق موقفيت هرچه

بیشتر ایشان را خواهانم .

از زحمات ارزنده استاد محترم جناب آقای حسین یزدانی کمال تشکر را می نمایم .

از اساتید معظم دانشکده پزشکی بخاطر راهنمائی ها و همکاریها ایشان کمال تشکر و قدردانی را

دارم .

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

.....
۱	چکیده
۲	فصل اول
۳	مقدمه
۴	اهداف تحقیق
۵	آناتومی
۱۵	اجسام خارجی در درخت تراکئوبرونشیال
- ۲۱	تغییرات پالوژیکی در موقع وجود اجسام خارجی
- ۳۰	برونکوسکوپی
- ۴۱	کنترالدیکاسیون برونکوسکوپی
۴۳	ازوفاگولوژی
- ۴۴	آناتومی صری

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۴۹

اندیکاسیون ازوفاگوسکوپی

۶۲

پیشگیری

۶۳

وظیفه یک پزشک عمومی

۷۰

فصل دوم: مواد و روشها

۷۱

ابزار جمع آوری اطلاعات

۷۱

نوع تحقیق

۷۲

شیوه جمع آوری اطلاعات

۷۲

ابزار آماری برای آنالیز اطلاعات

۷۳

فصل سوم: نتایج

۷۴

نتایج

۸۳

فصل چهارم: بحث و نتیجه گیری

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۸۴

بحث و نتیجه گیری

۸۶

پیشنهادات

۸۷

منابع و مأخذ

فهرست جداول و نمودارها

صفحة	عنوان
.....
۷۶	۱- نمودار توزیع انواع اجسام خارجی در بیماران مورد بررسی
۷۸	۲- نمودار توزیع سنی اجسام خارجی در بیماران مورد بررسی
۸۰	۳- نمودار توزیع جنسی بیماران مورد بررسی
۸۱	۴- جدول توزیع اجسام خارجی بر اساس سن
۸۲	۵- جدول توزیع اجسام خارجی در مجاری تنفسی و مری

چکیده:

اجسام خارجی در مجاری تنفسی و مروی یکی از فوریتهای پزشکی است که غالباً پزشکان عمومی با آن روبرو هستند.

گاهاً امکانات و تجهیزات بالینی کافی برای درمان کلاسیک آن در همه جا در دسترس نیست و از سوی دیگر بخاطر اورژانس بودن مسئله تاخیر در درمان با مرگ و میر بالا همراه خواهد بود.

لذا هدف از بررسی مهم و حیاتی بودن مسئله میباشد، زیرا که با کوچکترین تاخیر در درمان و یا اقدامات حیاتی اولیه چه بساکه بیمار از بین برود و یا اینکه عوارضی جانبی خطرناک را بجا بگذارد.

با توجه به روشن شدن این مسئله که اکثر قربانیان در چه سنی قرار دارند؟ و یا بیشترین نوع اجسام خارجی را چه چیزهایی تشکیل میدهد؟ برای پیشگیری از آسپیراسیون بسیار مهم میباشد، لذا بخاطر رسیدن به این هدف در مورد بیماران بستری در بیمارستان فاطمی اردبیل که در طول سال ۱۳۷۵ در این مرکز بخاطر اجسام خارجی بستری و تحت درمان قرار گرفته‌اند. تحقیقاتی عمل آمده است.

نتایج مطالعه نشان داده است که ۸۰٪ بیماران در محدوده سنی ۱۷-۳۱ سالگی میباشند که از

این میان ۷۵٪ ذکر و ۲۵٪ مؤنث میباشد.

بیشترین نوع اجسام خارجی در بین بیماران برتری از نوع اسباب بازی و پاک کن میباشد که

حدود ۷۰٪ را شامل میشود.

نوع گیاهی ۲۰٪ و ۱۰٪ بقیه را استخوان ماهی و غیره تشکیل می دادند.

پس با این آمار ما میتوانیم با پیشگیری از این حوادث از بسیاری از عوارض ناگوار در

جامعه بکاهیم.

واژه‌های کلیدی:

اجسام خارجی - برونکوسکوپی

فصل اول

مقدمه

مقدمه

اجسام خارجی در مجاری تنفسی موردی است که بیشتر اتفاق می‌افتد و حتماً یکی از اورژانس‌ترین حالت را برای بیمار و پزشک ایجاد می‌کند، که زندگی بیمار را به عملکرد پزشک وابسته می‌کند. (۸)

طوری که اگر عملکرد پزشک درست و با آگاهی کامل باشد بیمار برای دو تا سه روز بیمارستان را با سلامتی کامل و بدون عارضه ترک خواهد کرد، و اما اگر عملکرد پزشک بدون آگاهی کامل یا با تلف کردن وقت انجام شود می‌توان گفت که بیمار چار عوارض سخت جسم خارجی خواهد شد و حتی ممکن است زندگی بیمار در معرض خطر قرار بگیرد.

جسم خارجی چنانچه وارد قسمت دیستال مجرای تنفسی شود عوارض سختی را می‌تواند برای بیمار به همراه داشته باشد ولی چنانچه در قسمت‌های پروگزیمال مجرای تنفسی قرار گرفته باشد عوارض کمتری را بوجود خواهد آورد. (۳)

مثلًاً جسم خارجی در بینی آنچنان که جسم خارجی در حنجره یا تراشه عارضه ایجاد می‌کند نیست، ولی همان جسم خارجی در بینی هم می‌تواند عوارض سختی را در پیش